

PATVIRTINTA

Lietuvos avių augintojų asociacijos Tarybos
posėdžio, vykusio 2018 m. rugsėjo mėn. 2 d.,
protokolas Nr. 4.

AVIŲ VERTINIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Avių vertinimo taisyklės (toliau – taisyklės) reglamentuoja veislinių avinų, veislinių avių (ėriavedžių) ir jų prieauglio įvertinimą.

2. Taisyklės taikomos fiziniams ir juridiniams asmenims, auginantiems veislines avis.

3. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

Veisėjas - fizinis ar juridinis asmuo, užsiimantis tam tikros veislės gyvulių auginimu, dalyvaujantis tos veislės veisimo programos įgyvendinime ir yra sudaręs sutartį su augintojų asociacija.

Avių veislininkystės apskaita – dokumentai, patvirtinantys veislinių avių kilmę, vystymąsi, fiziologinę būklę, visumą eksterjero ir konstitucijos įvertinimą bei produktyvumą.

Veislinis avinas – kergimui arba spermos gavybai naudojamas avinas, turintis 3 kartų kilmės dokumentus.

Veislinė avis (ėriavedė) – avytė po pirmojo apsiėriavimo (15–20 mėn. amžiaus).

Avių prieauglis – avinukas arba avytė iki lytinio subrendimo (5–7 mėn. amžiaus).

Pakaitinis avinukas – turimos bandos avinų pakaitai atrinktas avinukas.

Pakaitinė avytė – turimos bandos pakaitai atrinkta avytė..

Veislė – grupė pakankamai vienodų gyvūnų, kad juos viena ar kelios veisėjų grupės, kurios sutiko įrašyti tuos gyvūnus nurodant jų žinomus protėvius, į kilmės knygas, siekiant atgaminti jų paveldėtas savybes reprodukcijos, mainų ir atrankos būdu vykdydamos veisimo programą, laikytų skirtingais, palyginti su kitais tos pačios rūšies gyvūnais;

Veislinis gyvūnas – grynaveislis veislinis gyvūnas;

Grynaveislių veislinių gyvūnų veisimo organizacija – bet kokia veisėjų asociacija, veislininkystės organizacija ar viešoji įstaiga, išskyrus kompetentingas institucijas, pagal 4 straipsnio 3 dalį valstybės narės kompetentingos institucijos pripažinta tinkama į tos organizacijos, asociacijos ar įstaigos tvarkomą (-as) ar sudaromą (-as) kilmės knygą (-as) įrašytų grynaveislių veislinių gyvūnų veisimo programai vykdyti;

Grynaveislis veislinis gyvūnas – gyvūnas, kuris yra įrašytas arba įregistruotas ir tinka būti įrašytas į pagrindinį kilmės knygos skyrių;

Kilmės knyga – grynaveislių veislinių gyvūnų veisimo organizacijos tvarkoma veislinių avių kilmės knyga, rinkmena ar duomenų terpė, kurioje yra pagrindinis skyrius ir, grynaveislių veislinių gyvūnų veisimo organizacijai nusprendus, vienas ar daugiau papildomų skyrių, skirtų tos pačios rūšies gyvūnams, kurie nėra tinkami įrašyti į pagrindinį skyrių;

Vertintojas – veisimo organizacijos darbuotojas arba fizinis asmuo, turintis sertifikatą, kuris vykdo įvairaus amžiaus ir lyties avių vertinimą.

Zootechninis pažymėjimas – veislės pažymėjimai, patvirtinimai arba komercinio pobūdžio dokumentai, kurie popierine arba elektronine forma išduodami veisliniams gyvūnams ir jų genetinės medžiagos produktams ir kuriuose teikiama informacija apie kilmę, identifikavimą ir, kai turima, produktyvumo tyrimų arba genetinio vertinimo rezultatus;

Veisimo programa – sistemingų veiksmų rinkinys, kuris, be kita ko, apima veislinių gyvūnų ir jų genetinės medžiagos produktų registravimą, atranką, veisimą ir keitimąsi jais ir kuris yra parengtas ir taikomas siekiant išsaugoti arba pagerinti norimas fenotipines ir (arba) genotipines tikslinės veislinių gyvūnų populiacijos savybes.

4. Pagal šias taisykles vieną kartą metuose (pavasarij arba rudenį) priklausomai nuo avių kergimo bei kirpimo sezono vykdomas avių vertinimas, kurio metu įvertinami veisliniai avinai,

ėriavedės ir jų prieauglis, kuris atrenkamas veislei.

4.1. Pirmą kartą vertinamas veislei atrinktas 6 mėn. avių prieauglis.

4.2. Visos bandoje esančios avys ir avinai vertinami 18-24 mėn. amžiaus.

4.3. Avys turi būti įvertinamos prieš gyvulių parodas ir aukcionus.

5. Avių bandos savininkas, norėdamas, kad jo avių banda būtų įvertinta, teikia prašymą Lietuvos avių augintojų asociacijai (toliau – asociacija). Asociacijos specialistas, atsakingas už avių eksterjero vertinimą (toliau – vertintojas), užregistruoja gautą prašymą.

6. Per 5 darbo dienas asociacijos specialistas suderina vertinimo datą ir vietą

7. Avių bandos savininkas privalo sudaryti tinkamas sąlygas Asociacijai ir kitoms valstybinėms tarnyboms tikrinti ir vertinti jo veiklą, vykdyti šių tarnybų nurodymus.

8. Avių eksterjero vertinime dalyvauja:

8.1. Lietuvos avių augintojų asociacijos specialistas – vertintojas;

8.2. Ūkio savininkas ar zootechnikas-selekcininkas.

9. Avių įvertinimo duomenys vertinime dalyvaujančių asmenų surašomi į Avių (avinų) vertinimo aktą (1 priedas).

10. Ūkio savininkas arba ūkio zootechnikas veda zootechninę avių ūkio apskaitą ir pildo Avių kergimo, ėriavimosi ir prieauglio augimo apskaitos žurnalą (2 priedas);

11. Prieš įvertinimą visi vertinami gyvuliai yra pasveriami.

II. AVIŲ KLASIFIKAVIMAS

12. Pagal išsivystymą, eksterjerą, mėsingumą ir vilnos kokybę veislei atrinktas avių prieauglis, veislinės avys ir avinai skirstomi į tris klases (I, II, III).

13. Avys vertinamos pagal eksterjerą vilnos kokybę, raumeningumą (pieninių veislių avims vertinamas ir tęsmuo) 9 balų sistema (1 lentelė).

1 lentelė. Vertinimo balai

Balai	Įvertinimas
9	puiku
8	labai gerai
7	gerai
6	patenkinamai
5	vidutiniškai
4	pakankamai
3	nepakankamai
2	blogai
1	labai blogai

14. I ir II klasei (2 lentelė) priskiriamos geriausios, stiprios konstitucijos avys. Išimtiniais atvejais I ir II klasei galima priskirti avis ir avinus, kurie pagal vieną rodiklį neatitinka produktyvumo reikalavimų ne daugiau kaip vienu balu, bet dviem ir daugiau balų viršija kitus produktyvumo rodiklius. III klasei priskiriamos avys, kurios vienu rodikliu neatitinka minimalių II klasės reikalavimų arba visose vertinimo pozicijose surinko mažiausiai po keturis balus. Avys po vertinimo priskirtos III klasei, smulkios, ligotos, su įvairiais eksterjero trūkumais avys išbrokuojamos.

2 lentelė. Avių įvertinimo klasės ir balai

I vertinimo klasė

Rodikliai	Avinai	Avys
Visos mėšinių veislių avys		
Vilna	mažiausiai 6 balai	mažiausiai 6 balai
Eksterjeras	mažiausiai 7 balai	mažiausiai 7 balai
Raumeningumas	mažiausiai 7 balai	mažiausiai 7 balai
Turi būti pasiekta mažiausiai 20 balų		
Merinosai		
Vilna	mažiausiai 7 balai	mažiausiai 7 balai
Eksterjeras	mažiausiai 7 balai	mažiausiai 7 balai
Raumeningumas	mažiausiai 7 balai	mažiausiai 7 balai
Vietinių veislių avys		
Vilna	mažiausiai 7 balai	mažiausiai 7 balai
Eksterjeras	mažiausiai 7 balai	mažiausiai 7 balai
Pieninių veislių avys		
Vilna	mažiausiai 7 balai	mažiausiai 7 balai
Eksterjeras	mažiausiai 7 balai	mažiausiai 7 balai
Tešmuo		mažiausiai 7 balai
II vertinimo klasė		
Rodikliai	Avinai	Avys
Visos mėšinių veislių avys		
Vilna	mažiausiai 5 balai	mažiausiai 5 balai
Eksterjeras	mažiausiai 6 balai	mažiausiai 6 balai
Raumeningumas	mažiausiai 6 balai	mažiausiai 6 balai
Turi būti pasiekta mažiausiai 17 balų		
Merinosai		
Vilna	mažiausiai 6 balai	mažiausiai 6 balai
Eksterjeras	mažiausiai 6 balai	mažiausiai 6 balai
Raumeningumas	mažiausiai 6 balai	mažiausiai 6 balai
Vietinių veislių avys		
Vilna	mažiausiai 6 balai	mažiausiai 6 balai
Eksterjeras	mažiausiai 6 balai	mažiausiai 6 balai
Pieninių veislių avys		
Vilna	mažiausiai 6 balai	mažiausiai 6 balai
Eksterjeras	mažiausiai 6 balai	mažiausiai 6 balai
Tešmuo		mažiausiai 6 balai
III vertinimo klasė		
Neatitinkančios II vertinimo klasės reikalavimų arba visose vertinimo pozicijose surinkusios mažiausiai po keturis balus.		

III. VEISLINIO PRIEAUGLIO VERTINIMAS

15. Ūkio savininkas ar jo įgaliotas asmuo registruoja:
 - 15.1. Gimusių ėriukų skaičių;
 - 15.2. Gimusio ėriuko svorį, kg.
 - 15.3. Jei nėra galimybės pasverti gimusio ėriuko, gali būti įrašomas vidutinis gimusio ėriuko svoris pagal veislę.
16. Veisliniam prieaugliui 6 mėn. amžiuje, selekcinės organizacijos specialistas (avių vertintojas) vertina:
 - 16.1. Vertinamą gyvulį pasveria. Gyvasis svoris nustatomas tiksliai 0,1 kg tikslumu.
 - 16.2. Įmitimą ir raumeningumą.

16.3. Išorę - eksterjerą, atkreipdamas dėmesį į klaidas ir trūkumus.

3 lentelė. Avių prieauglio įvertinimo klasės ir balai

I vertinimo klasė	
Rodikliai	Ėriukai
Eksterjeras	mažiausiai 8 balai
Raumeningumas	mažiausiai 7 balai
Turi būti pasiekta mažiausiai 15 balų	
II vertinimo klasė	
Rodikliai	Ėriukai
Eksterjeras	mažiausiai 7 balai
Raumeningumas	mažiausiai 6 balai
Turi būti pasiekta mažiausiai 13 balų	
III vertinimo klasė	
Neatitinkančios II vertinimo klasės reikalavimų arba visose vertinimo pozicijose surinkusios mažiausiai po keturis balus.	

IV. EKSTERJERO VERTINIMAS

17. Grynaveislės avys turi atitikti visus veislei būdingus eksterjero (išorės) požymius (3 priedas).

18. Atliekant eksterjero vertinimą, įvertinama:

18.1. tipiškumas;

18.2. atitiktis veislei;

18.3. pageidautina tvirtos konstitucijos, gerai išsivystę, negrubių skeletu, statinės formos kūnu, gerai matomos mėsinės formos.

19. Oda turi būti vidutiniškai stora, puri, gerai išsivysčiusiais poodiniais sluoksniais.

20. Avinams turi būti vienodai išsivysčiusios sėklidės.

21. Avims – gerai išsivystęs tešmuo.

22. Kaklas (mėsinių veislių avims) – geriau trumpas, raumeningas, tiesia linija pereinantis į nugarą, o avinams kaklas – storesnis ir trumpesnis, palyginti su avimis.

23. Ketera – žema, plati, raumeninga. Balas mažinamas, jei siaura ir aukšta ketera.

24. Krūtinė – plati, talpi, gerai išlenktais šonkauliais. Balas mažinamas, jei siaura, suspausta krūtinė, užsmaugta už menčių.

25. Nugara – palyginti ilga, plati, tiesi nuo keteros iki kryžkaulio, raumeninga. Balas mažinamas, jei įlenkta ar išlenkta.

26. Juosmuo – raumeningas, platus, vidutinio ilgumo.

27. Pilvas – gerai apgaubtas stipriais raumenimis. Balas mažinamas, jei nukaręs, įtrauktas pilvas.

28. Kryžkaulis – platus, ilgas, tiesus, raumeningas. Balas mažinamas, jei nuožulnus, siauras, kylio pavidalo kryžkaulis (siaurėjančia užpakaline dalimi).

29. Kumpiai – raumeningi, gerai užpildyti tarp gurnų.

30. Kojos – čiurna negali būti minkšta. Neturi būti X ir O formos kojų pastatymo. Kulno sąnariai turi būti vertikaloje linijoje su sėdynkauliu. Neturi būti kardiško (statinės) kojų pastatymo.

31. Vertinant apžiūrimi dantys ir kojų nagutės.

32. Eksterjero įvertinimas žymimas raide E, vertinamas 9 balų sistema ir pavaizduojamas schematiškai (4 priedas). Už kiekvieną žymų atskiros kūno dalies ar kelis nelabai žymius eksterjero trūkumus atmetamas 1 balas.

IV. RAUMENINGUMO VERTINIMAS

33. Avių raumeningumas įvertinamas nuo 6 mėn. amžiaus, apžiūrint ir apčiupinėjant gyvulį. Įvertinama 1–9 balų sistema. Raumeningumas žymimas raide R.

34. Atliekant raumeningumo vertinimą, įvertinama:

34.1. Vizualiai įvertinamas menčių išsivystymas;

34.2. Apčiupinėjami ir įvertinami nugaros raumenys;

34.3. Vizualiai įvertinamas šlaunų apvalumas.

V. VILNOS VERTINIMAS

35. Avių vilna vertinama pagal tankumą, riebalinio prakaito kiekį ir spalvą, storį, minkštumą, tipingumą veislei. Vertinimas atliekamas 9 balų sistema.

36. Užrašoma spalva;

37. Suaugusių avių vilna vertinama 1 kartą metuose tik po pirmo kirpimo, išskyrus bevilnes *Dorper* ir *Whiltshire Horn* veislės avis.

38. Vilnos įvertinimas išreiškiamas vertinamų vilnos požymių pirmųjų raidžių žymėjimu:

V = v * t * m * pp * r * (g * p * k):

38.1. V – vilna;

38.2. v – vilnos vienodumas plake, vilna vienodo storumo, šlaunų ir šonų vilnos plonumo skirtumas ne didesnis už vieną skaitmenį;

38.2.1. \underline{v} (su brūkšneliu apačioje) – vilna ne visai vienodo storumo, šlaunų ir šonų vilnos plonumo skirtumas lygus dviem plonumo skaitmenims;

38.2.2. \bar{v} (su brūkšneliu viršuje) – plonumo skirtumas yra didesnis kaip du plonumo skaitmenys;

38.3. t – tankumas, kuris nustatomas ant šonų, per plaštaką nuo mentės pagal skyrimo plotį. Normalus skyrimo plotis – 0,5 mm;

38.3.1. \underline{t} (su brūkšneliu apačioje) – reta vilna, skyrimas didesnis kaip 0,5 mm;

38.3.2. \bar{t} (brūkšnelis virš raidės) – labai tanki vilna, skyrimas mažesnis kaip 0,5 mm;

38.4. m – vilnos minkštumas normalus, nustatomas čiupinėjant vilną rankomis;

38.4.1. \underline{m} (su brūkšneliu apačioje) – šiurkšti vilna;

38.4.2. \bar{m} (brūkšnelis virš raidės) – labai minkšta vilna;

38.5. pp – pigmentiniai plaukeliai plake;

38.5.1. \underline{pp} (su brūkšneliu apačioje) – mažai pigmentinių plaukelių;

38.5.2. \bar{pp} (brūkšnelis virš raidės) – daug pigmentinių plaukelių;

38.6. r – riebalinio prakaito kiekis normalus;

38.6.1. \underline{r} (su brūkšneliu apačioje) – riebalinio prakaito trūkumas;

38.6.2. \bar{r} (brūkšnelis virš raidės) – riebalinio prakaito perteklius. Prie raidės parašytas skaičius reiškia riebalinio prakaito spalvą:

1 – baltas ar šviesiai gelsvas prakaitas;

2 – tamsiai kreminis;

3 – tamsiai geltonas, oranžinis arba rūdžių spalvos;

38.7. g – galvos apaugimas vilna normalus;

38.7.1. \underline{g} (su brūkšneliu apačioje) – per daug apžėlusi galva;

38.7.2. \bar{g} (brūkšnelis virš raidės) – nepakankamai vilna apaugusi galva;

38.8. p – pilvo apaugimas vilna normalus;

38.8.1. \underline{p} (su brūkšneliu apačioje) – kai pilvas prastai apžėlęs, vilna reta;

38.8.2. \bar{p} (brūkšnelis virš raidės) – labai gerai apžėlęs pilvas;

38.9. k – kojų apaugimas vilna normalus;

- 38.9.1. $\frac{k}{k}$ (su brūkšneliu apačioje) – priekinės kojos labai apaugusios vilna;
 38.9.2. \bar{k} (brūkšnelis virš raidės) – užpakalinės kojos labai apaugusios vilna;
 38.9.3. $\frac{k}{v}$ (v žymima po raide) – priekinės kojos per mažai apaugusios vilna;
 38.9.4. $\frac{v}{k}$ (v žymima virš raidės) – užpakalinės kojos per mažai apaugusios vilna.

VI. PIENINIŲ VEISLIŲ AVIŲ TEŠMENS VERTINIMAS

39. Pieninių veislių avims tešmuo vertinamas tik po antro apsiėriavimo. Tešmens vertinimas žymimas raide T. Tešmuo vertinamas nuo 1 iki 9 balų pagal šiuos tešmens kriterijus:

- 39.1. priekinis tešmens pakabinimas;
- 39.2. priekinis tešmens išreiškimas;
- 39.3. tešmens centrinė juosta;
- 39.4. tešmens gylis;
- 39.5. tešmens pagrindo forma;
- 39.6. tešmens simetrija;
- 39.7. spenių padėtis;
- 39.8. spenių išsidėstymas;
- 39.9. spenių kryptis;
- 39.10. spenių forma;
- 39.11. spenių galo forma.

40. Tešmens savybės (7 priedas) vertinamos nuo 1 iki 9 balų (3 lentelė). Išvedus balų vidurkį, gaunamas galutinis bendras tešmens įvertinimo balas.

4 lentelė. Tešmens savybių vertinimas

Eil. Nr.	Požymiai	Požymių įvertinimas balais	
		1	9
1.	Priekinis tešmens pakabinimas	gilus pjūvis	plokščias prikabinimas
2.	Priekinė tešmens forma	plokščia	apvali
3.	Priekinės tešmens dalies dydis	mažas	labai didelis
4.	Tešmens padėtis (plotis)	10 cm	24 cm
5.	Tešmens centrinė juosta	nematoma	ryški
6.	Tešmens gylis	per plaštaką aukščiau kelio sąnario	per plaštaką žemiau kelio sąnario
7.	Tešmens pagrindo suskirstymas	nesuskirstytas	ryškus
8.	Tešmens pagrindo forma	lygi	apvali
9.	Simetrija	asimetriškas į kairę	asimetriškas į dešinę
10.	Spenio komplektas	vertikalus	išplatėjęs
11.	Spenių užpakalinis išsidėstymas	vidutiniame tešmens trečdalyje	tešmens dugne
12.	Spenių šoninis išsidėstymas	priešakinis	už šlaunies
13.	Spenių kryptis	horizontali	vertikali
14.	Spenių forma	trikampio	cilindro (piršto formos)
15.	Spenių galo forma	įtraukta	aštri, smaili
16.	Spenių ilgis	2 cm	10 cm
17.	Viršutinės tešmens dalies pasidengimas vilna	nėra vilnos	daug vilnos
18.	Plyšio tarp tešmenų pusių plaukuotumas	nėra vilnos	daug vilnos

Eil.	Požymiai	Požymių įvertinimas balais	
19.	Apatinės tešmens dalies plaukuotumas	nėra vilnos	daug vilnos
20.	Uodegos apaugimas vilna	nėra vilnos	daug vilnos

42. Atliekant išorinių požymių vertinimą, pildomas Avių (avinų) vertinimo aktas (1 priedas).

43. Sutartinis veislių žymėjimas ir veislių kodai pateikti 8 priede.

Avių vertinimo taisyklių
1 priedas

LIETUVOS AVIŲ AUGINTOJŲ ASOCIACIJA
AVIŲ (AVINŲ) VERTINIMO AKTAS

20 _____ Nr. ____
(data)

(vieta)

Augintojas _____

Bandos Nr. _____

Veislės pavadinimas ir kodas _____

<u>Inv. Nr.</u> Lytis Gimimo data	<u>Tėvo inv. Nr.</u> <u>Motinos inv. Nr.</u>	Raumeningumas: -pečiai -nugara -šlaunys	Eksterjeras	Vilna	Klasė
		Svoris kg	<input type="text"/>	Spalva:	
		R balai:	Balai:	v*t*m*pp*r*(g*p*k)) Balai:	
		Svoris kg	<input type="text"/>	Spalva:	
		R balai	Balai:	v*t*m*pp*r*(g*p*k)) Balai:	
		Svoris kg:	<input type="text"/>	Spalva:	

		R balai	Balai:	v*t*m*pp*r*(g*p*k) Balai:
--	--	---------	--------	----------------------------------

Surašyti akto _____ egzemplioriai ir perduoti:

1. _____
2. _____
3. _____

Vertino:

_____	_____	_____
(pareigos)	(vardas, pavardė)	(parašas)

Vertinime dalyvavo:

_____	_____	_____
(pareigos)	(vardas, pavardė)	(parašas)

_____	_____	_____
(pareigos)	(vardas, pavardė)	(parašas)

_____	_____	_____
(pareigos)	(vardas, pavardė)	(parašas)

AVIŲ VEISLIŲ CHARAKTERISTIKA**Lietuvos vietinės šiurkščiavilnės avys**

Avys smulkaus kūno sudėjimo, nepasižymi dideliu produktyvumu ir greitu brendimu, bet yra atsparios ligoms ir laikymo sąlygoms.

Šios veislės avių galva tamsios arba šviesios spalvos, neapaugusi vilna, ragus turi apie 85% avinų ir apie 20% avelių. Avims būdinga siaura nosis, plati kakta ir trumpokos ausys. Kūnas apaugęs šiurkščia baltos, pilkos, rusvos ar juodos spalvos vilna. Produktyvumo kryptis – vilninė-mėsinė.

Šios veislės avys pasižymi nesezonine ruja (rujoja ištikus metus ir gali ertiotis 2 kartus per metus). Pirmojo kergimo amžius – 12–15 mėn.

Veisimo tikslas: išsaugoti veislės genofondą. Avis būtina veisti grynuoju veisimu uždaru populiacijų metodu. Šios veislės avis rekomenduojama auginti nacionaliniuose parkuose, kaimo turizmo sodybose ir kitose žmonių lankomose vietose.

Produktyvumo duomenys:

Avių grupės	Avies svoris kg	Prikirpta vilnos kg
Veisliniai avinai ir ėriavedės	43–54	2–3
Pakaitiniai avinukai ir avytės	34–38	1–2

Vislumas – 160–180%.

Skerdenos išėiga – 41%.

Prieaugis per parą – 110–160 g.

Lietuvos juodgalvės avys

Šios veislės avių galva trumpa, plati, tiesaus profilio. Avinų galvos profilis dažnai truputį išgaubtas. Avinai ir avys beragiai. Ausys – vidutinio ilgumo, plačios, storos. Trumpas, storas, apvalus, mėsingas, palaipsniui su kūnu susiliejęs kaklas. Ketera plati, toje pačioje linijoje kaip ir nugara. Nugara ir juosmuo – platūs, tiesūs. Apvali, plati, pakankamai gili krūtinė, išgaubti šonkauliai. Krūtinkaulis išsikišęs į priekį. Kojos statomos pakankamai plačiai ir taisyklingai. Tvirtas, bet ne masyvus skeletas. Kūnas – ilgas, apvalus, gilus. Galva, kojos ir ausys apaugusios juodais dengiamaisiais plaukeliais, bet iki ausų linijos galva, o kojos – iki kelių ir kulno, apaugusios balta vilna. Ką tik atvestų ėriukų galvos ir kojų plaukai būna juodi, kūnas – apaugęs įvairaus intensyvumo pilkais rusvais plaukais (šunplaukais), kurie iki nujunkymo iškrenta, o jų vietoje išauga veislei būdingi plaukai. Produktyvumo kryptis – mėsinė-vilninė.

Vilna – 25–34 mikronų storio, pakankamo tankumo, plaukas – baltos, gelsvos spalvos, pilvas – apaugęs vilna.

Ruja sezoninė, pirmas kergimas – 10–12 mėn. amžiaus.

Veisimo tikslas: išsaugoti Lietuvos juodgalvių veislės genofondą. Selekcija vykdoma, siekiant padidinti gyvulių mėsingumą ir vislumą. Veisti grynuoju veisimu, iliejant tos pačios produktyvumo krypties produktyvesnių avinų kraujo (Vokietijos juodgalvių, sufolkų ir kt. veislių) vienoje kartoje.

Produktyvumo duomenys:

Avių grupės	Avies svoris kg	Prikirpta vilnos kg
Veisliniai avinai	85–95	4,5–5,5

Avių grupės	Avies svoris kg	Prikirpta vilnos kg
Ėriavedės	60–70	2,5–3,5
Pakaitiniai avinukai (1 m.)	50–60	2,5–3,5
Pakaitinės avytės (1 m.)	40–50	1,5–2,5

Vislumas – 140–160%.

Skerdenos išeiga – 45–48%.

Prieaugis per parą – 200–300 g.

Romanovo veislė

Veislei būdinga margai juoda, neapaugusi vilna, beragė galva. Kojos plonos, juodos su baltom dėmėm. Avys – smulkaus kūno sudėjimo, trumpa uodega, pilkos spalvos. Ėriukai atvedami juodi, su baltomis dėmėmis ant galvos, kojų ir uodegos galo, tačiau būdami 4–5 mėn. amžiaus, jie įgauna pilką spalvą, su rudu pūko plaukelių galų atspalviu.

Avių oda plona ir elastinga, tai sąlygoja avikailių lengvumą, stiprumą, šiltumą ir gražumą. Gražiausi avikailiai būna 6–8 mėn. amžiaus paskerstų, nė karto nekirptų avių jauniklių.

Vilna šiurkšti, sudaryta daugiausia iš pūkų ir akuotų. Pūkai būna baltos, o akuotai – juodos spalvos, todėl avys būna nuo šviesiai pilkos (kai vilnoje daug pūkų) iki beveik juodos (kai vilnoje daug akuotų) spalvos. Pūkai už akuotus ilgesni maždaug 20–40%. Geriausias pūko ir akuoto santykis – 1:7. Esant tokiam santykiui, vilna būna pilkos, plieno spalvos, su melsvu atspalviu. Leidžiamas pūko ir akuoto santykis – 1:4–1:10. Pūko skersmuo – 20–25 mikronų, akuoto – 2,5–3 kartus storesnis.

Produktyvumo kryptis – kailinė-mėsinė.

Ruja nesezoninė, pirmą kartą kergiamos 12–15 mėn. amžiaus avys.

Veisimo tikslas: naudoti pramoniniam mišrinimui ir vislių avių grupių kūrimui.

Produktyvumo duomenys:

Avių grupės	Avies svoris kg	Prikirpta vilnos kg
Veisliniai avinai	65–80	2,0–3,0
Ėriavedės	45–55	1,4–2,0
8–9 mėn. avinukai	35–40	1,1–1,3
8–9 mėn. avytės	30–35	0,7–1,1

Vislumas – 200–300 %.

Skerdenos išeiga – 42–45%.

Prieaugis per parą – 100–200 g.

Ostfryzų veislė

Avys auginamos kaip trigubo produktyvumo krypties veislė (pienui, mėsai, vilnai). Produktyvumo kryptis – pieninė-vilninė.

Tai stambios avys su bevilne galva, kojomis ir uodega, plona (36–37 mikronų storio) ir ilga balta vilna. Tešmuo būna plikas arba vos plaukuotas, didelis ir plačiai prigludęs (normalaus dydžio, stipriais, žemyn nukarusiais speniais). Būdingos didelės, nulėpusios ausys, ilgas kaklas ir liemuo, siaura krūtinė, išgaubti šonkauliai.

Ruja sezoninė, pirmą kartą kergiamos 7–9 mėn. amžiaus avys. Ostfryzės vislios ir pieningos.

Veisimo tikslas: auginti pakankamai raumeningas, stambias, ištvėringas ir anksti bręstančias avis, pasižyminčias dideliu pieningumu ir vislumu. Naudoti kitų veislių avių pieningumui didinti.

Produktyvumo duomenys:

Avių grupės	Avies svoris kg	Prikirpta vilnos kg
Veisliniai avinai	100–120	5–6
Ėriavedės	70–80	3–4
Pakaitiniai avinukai (1 m.)	50–60	3–4
Pakaitinės avytės (1 m.)	40–50	2–3

Vislumas – 180–200%.
 Skerdenos išeiga – 38–40%.
 Prieaugis per parą – 180–350 g.
 Pieningumas – 500 kg.
 Pieno riebumas – 6%.
 Pieno baltymingumas – 4%.

Sufolkų veislė

Tai vidutinės ir stambios mėsinės avys, labai juodomis, bevilmėmis galvomis (vilna pradeda augti tik už ausų linijos) ir kojomis.

Gerai išreikštos šios veislės avių mėsinės formos: gili, plati krūtinė, ilga nugara, mėsingos vidinės ir išorinės kumpių pusės. Produktyvumo kryptis – mėsinė-vilninė.

Vilna balta, 30–34 mikronų storio.

Tai vislios avys, kurių skerdena yra geros kokybės.

Veisimo tikslas: auginti nuo vidutinio iki didelio stambumo, anksti bręstančias, su ryškiomis mėsinėmis savybėmis (užpakalio, nugaros, krūtinės) pasižyminčias avis. Pirmą kartą kergti galima nuo 10 mėn. amžiaus.

Produktyvumo duomenys:

Avių grupės	Avies svoris kg	Prikirpta vilnos kg
Veisliniai avinai	110–140	4,0–6,0
Ėriavedės	70–85	3,5–4,0
Pakaitiniai avinukai (1 m.)	70–80	3,5–4,0
Pakaitinės avytės (1 m.)	55–65	2,5–3,0

Vislumas – 150–200%.
 Skerdenos išeiga – 48–50%.
 Prieaugis per parą – 420–450 g (intensyviai šeriant).

Prekosų veislės avys

Tai plonavilnės ir greit bręstančios merinosinės avys. Avių produktyvumo kryptis – mėsinė-vilninė. Beragė ir šviesi galva iki akių linijos apaugusi vilna, kūnas taisyklingo eksterjero, mėsingas. Avių vilna balta, 7–10 cm ilgio ir 21–25 mikronų storio. Avių ruja sezoninė, o pirmą kartą kergiamos 9–12 mėn. avys.

Veisimo tikslas: auginti veislei ir naudoti mišrinimui.

Produktyvumo duomenys:

Avių grupės	Avies svoris kg	Prikirpta vilnos kg
Veisliniai avinai	80–100	5,0–6,0
Ėriavedės	50–70	3,0–4,0

Vislumas – 140–150%.
 Skerdenos išeiga – 46–48%.
 Prieaugis per parą – 200–300 g.

Tekselių veislė

Tai vidutinės ir stambios mėsinės avys, turinčios bevilnę ir beragę galvą; jų ausų ir nosies galiukai juosvi, platus dubuo, mėsingi kumpiai bei gera skerdena. Produktyvumo kryptis – mėsinė-vilninė.

Vilna balta, 33–36 mikronų storio.

Ruja griežtai sezoninė. Pirmą kartą kergti galima 7–8 mėn. amžiaus avis.

Veisimo tikslas: auginti vidutinės ir labai stambias, anksti bręstančias, gerų mėsinių savybių avis.

Produktyvumo duomenys:

Avių grupės	Avies svoris kg	Prikirpta vilnos kg
Veisliniai avinai	100–130	4,0–5,0
Ėriavedės	65–80	3,5–4,5
Pakaitiniai avinukai (1 m.)	55–70	3,0–4,0
Pakaitinės avytės (1 m.)	50–60	2,5–3,5

Vislumas – 160–190%.

Skerdenos išėiga – 48–52%.

Prieaugis per parą – 380–430 g (intensyviai šeriant).

Vokietijos juodgalvės avys

Tai sparčiai augančios, gerai išreikštomis mėsinėmis formomis, gilia, plačia krūtine, ilga nugara, mėsingomis vidinėmis ir išorinėmis kumpių pusėmis ir labai gera skerdenos kokybe mėsinės avys. Galva ir kojos yra juodos spalvos, kakta apaugusi vilna, kūnas – stiprus. Produktyvumo kryptis – mėsinė-vilninė.

Ruja sezoninė, ilgalaikė. Pirmas kergimas galimas nuo 10 mėn. amžiaus.

Veisimo tikslas: išauginti stambias, anksti subręstančias, ryškių mėsinių formų ir didelio vislumo mėsines avis.

Produktyvumo duomenys:

Avių grupės	Avies svoris kg	Prikirpta vilnos kg
Veisliniai avinai	110–135	5,0–7,0
Ėriavedės	75–85	4,0–5,0
Pakaitiniai avinukai (1 m.)	60–80	3,0–4,0
Pakaitinės avytės (1 m.)	50–60	2,5–3,5

Vislumas – 150–200%.

Skerdenos išėiga – 48–50%.

Prieaugis per parą – 400–450 g (intensyviai šeriant).

Vokietijos baltagalvės avys

Tai vientiso baltumo avys, su dažnai ant kaktos pasitaikančiu vilnos kuokštu. Vilna balta, ilga, 36–40 mikronų storio. Produktyvumo kryptis – mėsinė-vilninė.

Prie atšiauraus pakrančių klimato prisitaikiusios avys yra labai atsparios. Ruja sezoninė, ilgai besitęsianti.

Veisimo tikslas: auginti vidutinio ar stambaus kūno sudėjimo, anksti bręstančias, geromis mėsinėmis savybėmis pasižyminčias bei stipriomis galūnėmis avis.

Produktyvumo duomenys:

Avių grupės	Avies svoris kg	Prikirpta vilnos kg
Veisliniai avinai	110–150	6–8
Ėriavedės	70–90	5–6
Pakaitiniai avinukai (1 m.)	60–80	5–6
Pakaitinės avytės (1 m.)	50–60	4–5

Vislumas – 180–200%.

Skerdenos išeiga – 48–50%.

Prieaugis per parą – 350–400 g (intensyviai šeriant).

Berišon diušer veislė

Tai beragės, nedidele ir bevilne galva avys. Nosis buka su rožinėmis šnervėmis, kaklas – trumpas, storas, liemuo – ilgas ir gilus, gerai išvystyta krūtinė, plati nugara ir labai išgaubti šonkauliai. Labai gerai išsivystę užpakaliniai kumpiai. Storos, vidutinio ilgumo kojos, laikomos plačiai ir tiesiai. Apatinė liemens ir didžioji slėpsnų dalis vilna neapauge. Odos raukšlių nėra. Tai gyvybingos, temperamentingos, bet šiek tiek baikščios avys.

Vilnos storis – 27–31 mikronas, ilgis – 8–9 cm.

Veisimo tikslas: veisti ištvermingas, vidutinio stambumo mėsines avis.

Produktyvumo duomenys:

Avių grupės	Avies svoris kg	Prikirpta vilnos kg
Veisliniai avinai	100–120	4,0–5,5
Ėriavedės	70–85	3,5–4,5
Pakaitiniai avinukai (1 m.)	60–80	3,0–3,5
Pakaitinės avytės (1 m.)	50–60	2,5–3,0

Vislumas – 180–200%.

Skerdenos išeiga – 50–53%.

Prieaugis per parą – 300–400 g (intensyviai šeriant).

Šarole veislė

Tai vidutinio stambumo ar labai stambios avys, gerai išsivysčiusiais raumenimis bei stambiais kumpiais. Kūnas ilgas, gili ir plati krūtinė. Galva neapaugusi plaukais, nuo rožinės iki pilkos spalvos, kartais su tamsiomis dėmelėmis. Pečių linija turėtų išlaikyti pleišto formą. Kojos – be vilnos, trumpos, spalvotos, bet niekada nebūna tamsios. Priekinės kojos laikomos plačiai ir tiesiai. Kumpiai gerai išsivystę, stori ir gilūs. Kakta plati, akių įdubos toli viena nuo kitos. Ausys plonos ir judrios, tokios pat spalvos kaip ir galva.

Vilna labai trumpa (4–6 cm) ir plona (24–29 mikronų), baltos spalvos, kurios prikerpama 2–3 kg.

Pirmą kartą kergti galima 7 mėn. amžiaus.

Veisimo tikslas: naudoti avinus kryžminimo piramidės viršūnėje, nes mišrūnai gyvuliai pasižymi greitu augimu, mėsingumu ir puikia skerdenos struktūra.

Produktyvumo duomenys:

Avių grupės	Avies svoris kg
Veisliniai avinai	100–150
Ėriavedės	80–100
Pakaitiniai avinukai (1 m.)	60–80
Pakaitinės avytės (1 m.)	50–60

Vislumas – 150–180%.
Skerdenos išeiga – 47–50%.
Prieaugis per parą – 250–300 g.

Dorper veislė

Šios veislės avys beragės, jų galva juoda arba balta, kūnas ilgas, o plaukų danga labai trumpa ir lengva. Avių oda stora ir vertinga. Produktyvumo kryptis – mėsinė-bevilnė.

Dorper veislės avys rujoja ir veda ėriukus ištusus metus (dažniausiai 3 kartus per 2 metus), jos geros motinos, ištvemingos, atsparios, gerai išveria karštį ir šaltį, vislios. Ėriukai gerai prisitaikę prie ekstensyvaus ir intensyvaus šėrimo, anksti nujunkomi. Pirmojo kergimo amžius – 10–12 mėn.

Produktyvumo duomenys:

Avių grupės	Avies svoris kg
Veisliniai avinai	90–100
Ėriavedės	60–70
Pakaitiniai avinukai (1 m.)	50–60
Pakaitinės avytės (1 m.)	45–55

Vislumas – 150–180%.
Skerdenos išeiga – 48–52%.
Prieaugis per parą – 100–200 g.

Dorset daunų veislė

Tai aktyvios, vidutinio dydžio, trumpavilnės avys, pasižyminčios stipriomis kojomis, gilia krūtine, ilgu liemeniu, gerai išreikštais kumpiais ir plona vilna.

Ėriukai anksti bręsta, pasižymi sultinga ir mėsinga skerdena, nepaisant lyties. Avys labai gerai prisitaiko prie aplinkos sąlygų ir gali būti sukergtos bet kuriuo metų laiku.

Vilna yra trumpa, 6–8 cm ilgio ir plona – 26–29 mikronų storio.

Veisimo tikslas: auginti veislei ir naudoti kryžminimui.

Produktyvumo duomenys:

Avių grupės	Avies svoris kg	Prikirpta vilnos kg
Veisliniai avinai	85–90	4,5–6,0
Ėriavedės	55–60	3,5–4,5
Pakaitiniai avinukai (1 m.)	50–60	
Pakaitinės avytės (1 m.)	35–45	

Vislumas – 150–180%.
Skerdenos išeiga – 45–48%.
Prieaugis per parą – 340–450 g.

Vokietijos mėsiniai merinosai (*Merinofleischschaf*)

Tai vidutinio dydžio bei stambios avys, naudojamos mėsai ir vilnai. Galva priklausomai nuo lyties yra vidutinio dydžio, plati ir iki akių linijos apaugusi vilna.

Raguotumas yra nepageidaujamas. Kūnas: gili, plati krūtine, ilga, tvirta ir raumeninga nugara, platus, nenužemėjęs juosmuo ir pilnai išreikštos vidinė bei išorinė kumpių pusės. Kūnas proporcingas, sausos konstitucijos. Plona, balta vilna yra charakteringa Merino veislei, vilnos plonumas siekia A–AB (22–28 mikronus). Odos raukšlės nepageidaujamos.

Veisimo tikslas: veisti nuo vidutinio dydžio iki stambių avių mėšai ir vilnai, su gerai išreikšta mėsos produkcija, nesezonišku vaisingumu, geru pašaro įsisavinimu ir gera konstitucija. Vokietijos mėšinių merinosų vilna turėtų būti kokybiška, garbanota ir grynai balta.

Produktyvumo duomenys:

Avių grupės	Avies svoris kg	Prikirpta vilnos kg
Suaugę avinai	120–140	6,0–10,0
Metiniai avinai	70–80	4,0–6,0
Ėriavedės	90–100	5,0–8,0
Metinės avytės	60–70	4,0–6,0

Višlumas – 150–220%.

Skerdenos išėiga – 50%.

Prieaugis per parą – 340–400 g.

Vokietijos vietiniai merinosai (*Merinolandschaf*)

Tai vidutinio dydžio bei stambios avys, ilgu kūnu su tipiniu vilnos padengimu ir plačiomis, lengvai nukarusiomis ausimis. Nugara plati, standi ir ilga, geras šonkaulių išsigaubimas ir ilgi, platūs šonai. Užpakalinėje dalyje išreikštas ilgas, platus juosmuo ir labai mėšingos tiek iš vidinės, tiek iš išorinės pusės kojos. Plona, balta vilna yra charakteringa Merino veislei, vilnos plonumas siekia A–AB (22–28 mikronus). Odos raukšlės nepageidaujamos.

Veisimo tikslas: veisti nuo vidutinio dydžio iki stambaus kūno sudėjimo avis, skirtas mėšai ir vilnai, pasižyminčias nesezonišku vaisingumu, geru višlumu, gera vilnos produkcija, pakankamu prieaugiu ir kokybiška mėsos produkcija.

Produktyvumo duomenys:

Avių grupės	Avies svoris kg	Prikirpta vilnos kg
Suaugę avinai	120–140	6,0–7,0
Ėriavedės	70–85	5,0–6,0
Metiniai avinukai	90–100	4,0–5,0
Metinės avytės	55–60	3,5–4,5

Višlumas – 150–220%.

Skerdenos išėiga – 50%.

Prieaugis per parą – 400 g.

Latvijos tamsialgavės avys

Savo išvaizda ir produktyvumu jos labai panašios į Lietuvos juodgalvės avis. Beragė avių galva, ausys ir kojos padengtos tamsiais dengiamaisiais plaukais. Avių vilna balta, pusiau plona (26–31 mikrono storio). Produktyvumo kryptis – mėšinė-vilninė. Avys tvirtos konstitucijos, mėšingos.

Ruja sezoninė, pirmą kartą kergiamos 9–12 mėn. amžiaus avys.

Veisimo tikslas: auginti vidutinio kūno sudėjimo, geromis mėšinėmis savybėmis pasižyminčias bei atsparias avis.

Produktyvumo duomenys:

Avių grupės	Avies svoris kg	Prikirpta vilnos kg
Veisliniai avinai	90–100	5,0–6,0
Ėriavedės	60–70	3,0–4,0

Metiniai avinukai	55–65	3,0–4,0
Metinės avytės	45–50	2,0–3,0

Vislumas – 140–160%.

Skerdenos išeiga – 48–52%.

Prieaugis per parą – 250–350 g.

Oksfordaunų veislės avys

Jos užima tarpinę padėtį tarp pusiau plonavilnių mėsinų ilgavilnių ir trumpavilnių avių. Beragė avių galva, ausys ir kojos padengtos juodais dengiamaisiais plaukais. Avių vilna balta, 9–12 cm ilgio ir 28–33 mikronų storio. Avys labai gerai prisitaiko prie aplinkos sąlygų, pieningos ir mėsingos.

Veisimo tikslas: auginti veislei ir naudoti kryžminimui.

Produktyvumo duomenys:

Avių grupės	Avies svoris kg	Prikirpta vilnos kg
Veisliniai avinai	110–130	6,0–8,0
Ėriavedės	65–80	5,0–6,0
Metiniai avinukai	60–70	4,0–5,0
Metinės avytės	50–60	3,0–4,0

Vislumas – 150–160%.

Skerdenos išeiga – 48–50%.

Prieaugis per parą – 300–450 g.

Suomijos landrasai

Tai vidutinio stambumo avys, pasižyminčios dideliu vislumu ir vilningumu. Beragė avių galva, ausys ir kojos padengtos šviesiais dengiamaisiais plaukais. Avių vilna balta, 12–16 cm ilgio ir pusiau liustrinio blizgesio. Produktyvumo kryptis -mėsinė-vilninė.

Veisimo tikslas: naudoti pramoniniam mišrinimui ir vislių avių grupių kūrimui.

Produktyvumo duomenys:

Avių grupės	Avies svoris kg	Prikirpta vilnos kg
Veisliniai avinai	80–90	4,0–5,0
Ėriavedės	55–65	3,0–4,0
Metiniai avinukai	50–60	3,0–4,0
Metinės avytės	40–50	2,0–3,0

Vislumas – 220–270%

Skerdenos išeiga – 45–48%.

Prieaugis per parą – 200–300 g.

Lenkijos žemumų avys (*Polska owca nizinna – pon*)

Jos priklauso pusiau plonavilnių mėsinų ilgavilnių avių grupei. Avys beragės, galva šviesi ir plati, iki akių linijos apaugusi vilna. Kojos šviesios ir trumpos, statomos toli viena nuo kitos ir dažniausiai apžėlusios vilna. Avių vilna balta, 12–15 cm ilgio ir 26–32 mikronų storio. Avys mėsingos, taisyklingo eksterjero, tvirtos konstitucijos.

Veisimo tikslas: veisti ištvėringas, vidutinio stambumo mėsines avis.

Produktyvumo duomenys:

Avių grupės	Avies svoris kg	Prikirpta vilnos kg
Veisliniai avinai	95–110	5,0–6,0
Ėriavedės	65–80	4,0–5,0
Metiniai avinukai	55–65	3,0–4,0
Metinės avytės	45–50	2,5–3,5

Vislumas – 130–150%.

Skerdenos išėiga – 45–48%.

Prieaugis per parą – 200–300 g.

Viltšyro raguotosios avys (*Whiltshire Horn*)

Tai bevilnės mėsinės avys, auginamos avienos ir ėrienos gavybai. Jų galva balta ir raguota. Avių vilna balta, labai trumpa (1,25 cm) ir savaime nukrentanti. Avių kūnas mėsingas, taisyklingo eksterjero. Avys vislios ir pieningos.

Veisimo tikslas: auginti veislei ir naudoti kryžminimui.

Produktyvumo duomenys:

Avių grupės	Avies svoris kg
Veisliniai avinai	90–100
Ėriavedės	60–70
Metiniai avinukai	50–60
Metinės avytės	40–50

Vislumas – 140–160%.

Skerdenos išėiga – 48–50%.

Prieaugis per parą – 250–350 g.

Skudų veislės avys

Tai smulkios avys, turinčios pleišto formos galvą, šiurkšnią vilną ir įvairaus ilgio ragus. Avinių ragai sraigės formos, gerokai nutolę nuo žandikaulio, o ragų smaigaliai truputį palinkę į išorę. Avinams būdingi ilgi šiurkštūs plaukai krūtinės ir kaklo srityje. Visoms avims charakteringa akių vokų ir snukučio galo pigmentacija. Avių vilna dažniausiai balta, rečiau pasitaiko juoda arba ruda.

Avių ruja nesezoninė, o pirmą kartą kergiamos 10-16 mėn. amžiaus avys.

Veisimo tikslas: auginti stiprias, smulkias avis, tinkančias kraštovaizdžio priežiūrai nederlingose žemėse.

Produktyvumo duomenys:

Avių grupės	Avies svoris kg	Prikirpta vilnos kg
Veisliniai avinai	40–50	2,0–2,5
Ėriavedės	30–40	1,2–2,0
Metiniai avinukai	30–40	1,5–2,0
Metinės avytės	25–35	1,0–1,8

Vislumas – 130–180%.

Skerdenos išėiga – 37–40%.

Prieaugis per parą – 70–110 g.

Jakobo veislės avys

Šios egzotinės aborigeninės avys yra unikalios neįprastu ragų skaičiumi. Jų galva plika, marga, su plačia dėme kaktoje, tamsiomis žandenomis ir tamsia nosimi bei 2–6 ragais. Avių kūnas apaugęs mišria balta vilna su rudom arba juodom dėmėm. Kojos bevilnės, baltos arba dėmėtos. Avys vidutinio stambumo, išvermingos.

Avių ruja sezoninė, avytės pirmą kartą kergiamos, sulaukusios 7–9 mėn. amžiaus.

Veisimo tikslas: auginti išvermingas avis, tinkančias kraštovaizdžio priežiūrai.

Produktyvumo duomenys:

Avių grupės	Avies svoris kg	Prikirpta vilnos kg
Veisliniai avinai	55–85	2,0–3,0
Ėriavedės	35–60	1,0–2,5
Metiniai avinukai	30–45	1,0–2,0
Metinės avytės	25–35	1,0–1,5

Vislumas – 130–150%.

Skerdenos išeiga – 41–45%.

Prieaugis per parą – 100–200 g.

Avių vertinimo taisyklių
4 priedas

Eksterjero požymių apibūdinimas

Plati ketera

Aukšta, siaura ketera

Plati krūtinė

Siaura krūtinė

Platus kryžius

Siauras kryžius

Ilga nugara

Trumpa nugara

Įlenkta nugara

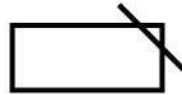
Ilgas kryžius

Trumpas kryžius

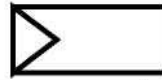
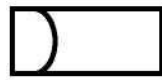
Nuleistas kryžius

Įsmaugimas už menčių

Platūs, gerai išsivystę šonkauliai (platus kūnas)
Siauri šonkauliai

Gerai išvystyti kumpiai

Blogai išvystyti kumpiai

Aukštakojis gyvulys

Žemakojis gyvulys

X formos kojų pastatymas

Kardiškas kojų pastatymas

Smulkūs kaulai

Stambūs kaulai

Avių vertinimo taisyklių
5 priedas

Tešmens vertinimo kriterijai

1. Priekinis (priešakinis) tešmens pakabinimas

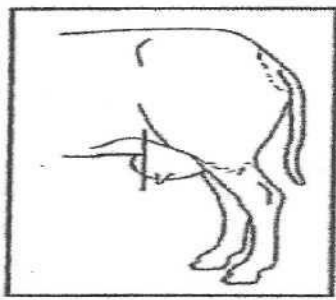
1 gilus pjūvis	5 lengvas pjūvis	9 plokščias prikabinimas
-------------------	---------------------	-----------------------------

2. Priekinės (priešakinės) tešmens dalies dydis

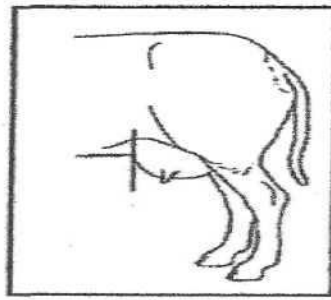
1 mažas	5 vidutinis	9 labai didelis
------------	----------------	--------------------

3. Tešmens padėtis (plotis)

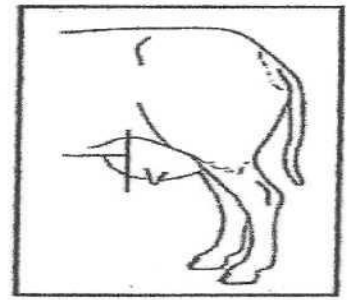
1 siauras	5 vidutinis	9 platus
--------------	----------------	-------------

1

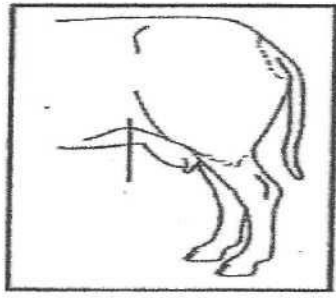

5

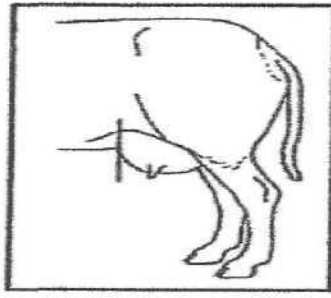

9

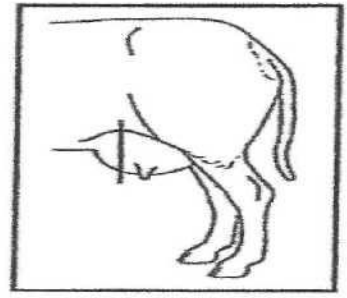
2.

1

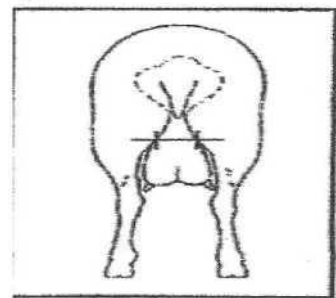

5

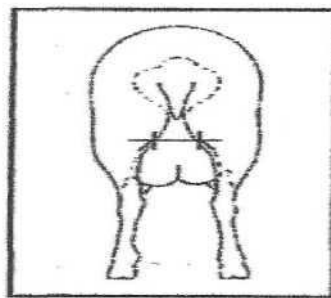

9

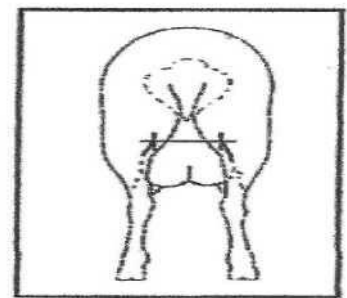
3.

1

5

9

4. Tešmens centrinė juosta

1 nematoma	5 matoma	9 ryški
---------------	-------------	------------

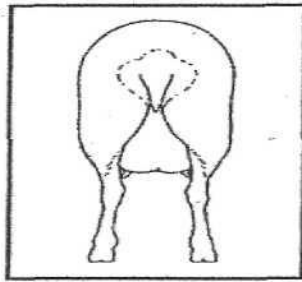
5. Tešmens gylis

1 negilus	5 vidutinis	9 gilus
--------------	----------------	------------

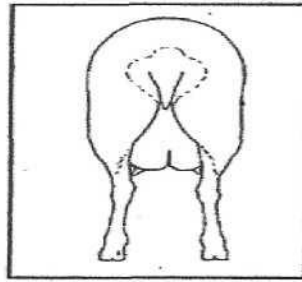
6. Spenių užpakalinis išsidėstymas

1 vidutiniame tešmens trečdalyje	5 apatiniame tešmens trečdalyje	9 tešmens apačioje, dugne
-------------------------------------	------------------------------------	------------------------------

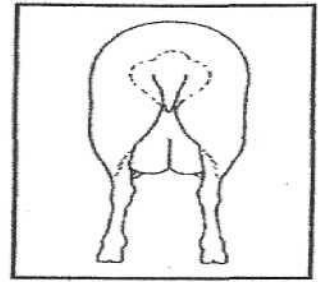
4.

1

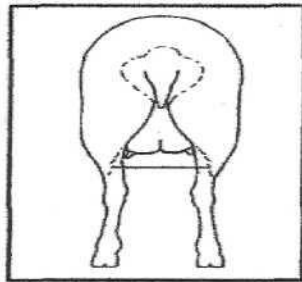

5

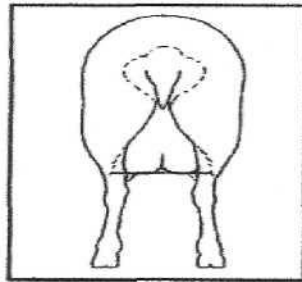

9

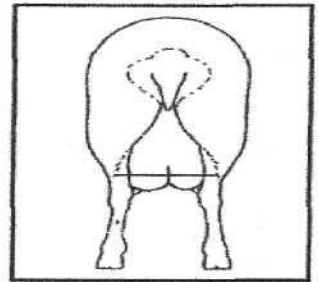
5.

1

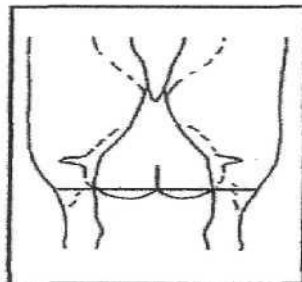

5

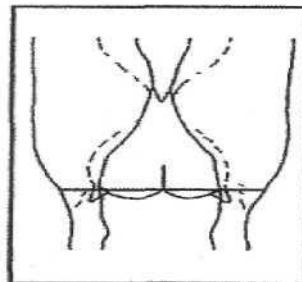

9

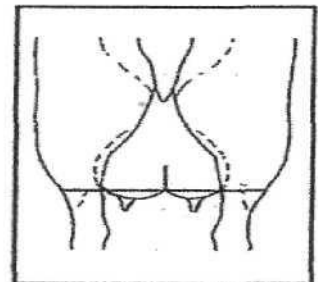
6.

1

5

9

7. Spenių kryptis

1 horizontali	5 įstrižai į apačią	9 vertikali
------------------	------------------------	----------------

8. Spenių šoninis išsidėstymas

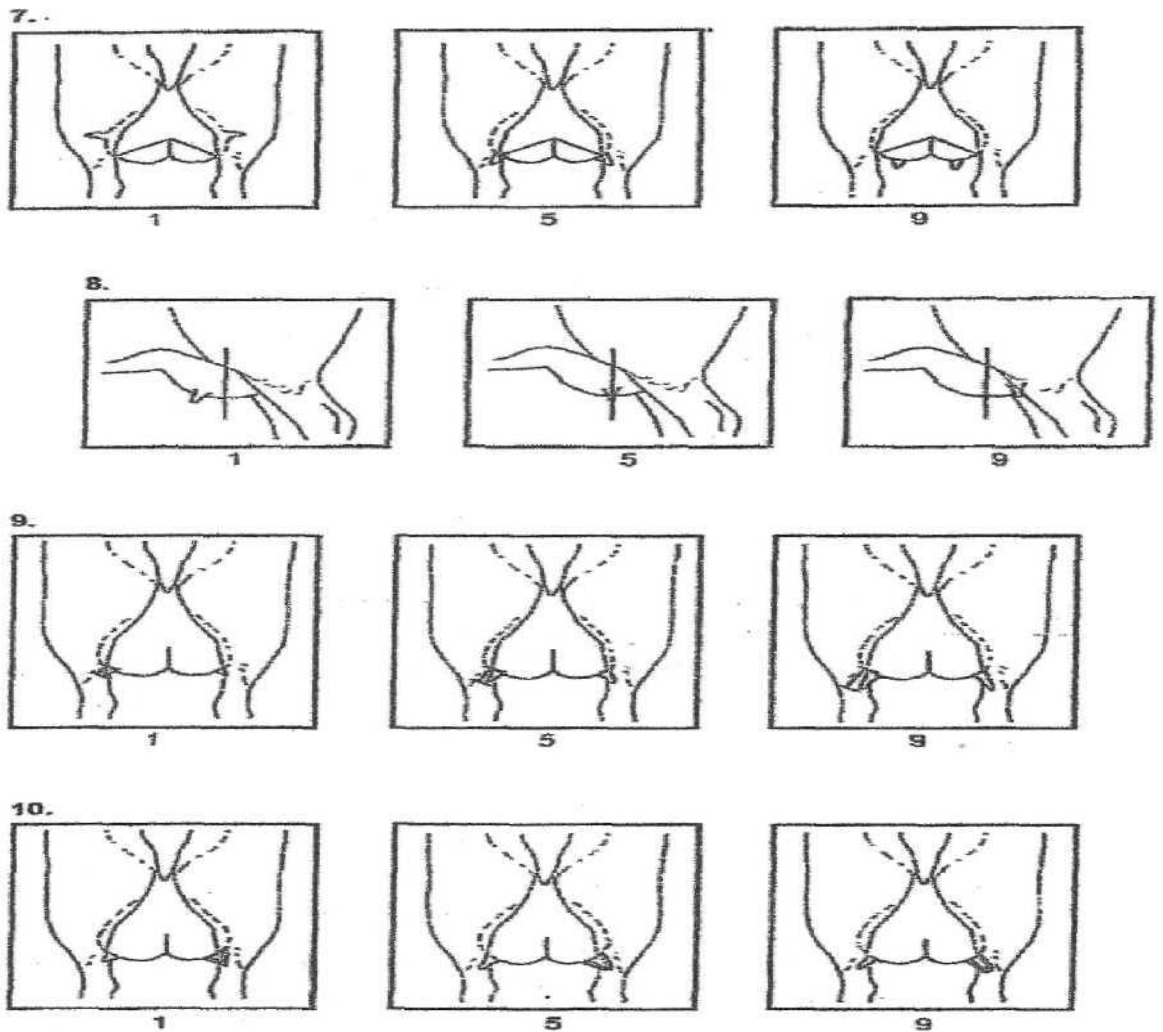
1 priešakinis	5 prieš šlaunis	9 už šlaunų
------------------	--------------------	----------------

9. Spenių ilgis

1 trumpi	5 vidutiniai	9 ilgi
-------------	-----------------	-----------

10. Spenių forma

1 trikampio	5 konuso	9 cilindro
----------------	-------------	---------------

Avių vertinimo taisyklių
6 priedas

Sutartinis veislių žymėjimas ir veislių kodai

Eil. Nr.	Veislės pavadinimas	Trumpinimas	Veislės kodas
1.	Lietuvos juodgalvės	LJ	20
2.	Vietinės šiurkščiavilnės	VŠ	21
3.	Prekosai	P	22
4.	Romanovo	R	23
5.	Ostfryzai	OF	24
6.	Latvijos tamsiagalvės	LT	25
7.	Vokietijos juodgalvės	VJ	26
8.	Sufolkai	S	27
9.	Berišon du šer	BD	28
10.	Tekseliai	T	29
11.	Vokietijos mėsiniai merinosai (Merinofleischschaf)	MF	30
12.	Vokietijos vietiniai merinosai (Merinolandschaf)	ML	30
13.	Dorperiai	D	31
14.	Šarole	Š	32
15.	Vokietijos baltagalvės	VB	34
16.	Dorset daunai	DD	35

Eil. Nr.	Veislės pavadinimas	Trumpinimas	Veislės kodas
17.	Oksfordaunai	OD	36
18.	Lenkijos žemumų (Pon)	LŽ	37
19.	Skudai	SK	38
20.	Jakobo	J	39
21.	Viltšyro raguotosios (Whiltshire Horn)	WH	40
22.	Suomijos landrasai	SL	41
23.	Kveslando salos (miniatiūrinės avys)	KS	42
